

Arxiu històric FUNDACIÓ JAUME BOFILL

El pati

CERC – Diputació de Barcelona

MAIG 1986

FUNDACIÓ
Fundació
JAUME
Jaume
BOFILL
Bofill

Diputació de Barcelona

Servei de Cultura

"EL PATI"

CENTRE D'ESTUDIS I RECURSOS CULTURALS

Pati Manning

Casa Caritat

Carrer Montalegre

BARCELONA

PRESENTACIÓ DEL PROJECTE

maig 1986

Diputació de Barcelona

INDEX

1) PRESENTACIÓ DE L'INFORME	pag.2
2) "EL PATI" CENTRE D'ESTUDIS I RECURSOS CULTURALS	pag.4
3) "EL PATI" REFLEXIONS A L'ENTORN DELS SEUS OBJECTIUS	pag.6
4) "EL PATI" UN ESPAI D'HISTÒRIA LOCAL	pag.10
5) EL PATI: CONTINGUTS	pag.19
A1- FORMACIÓ	pag.21
A2- RECERCA	pag.26
A3- ASSESSORAMENT	pag.27
B1- BANC D'INFORMACIÓ	pag.28
B2- DOCUMENTACIÓ	pag.30
B3- ESPAIS "EL PATI"	pag.33
B4- PUBLICACIONS-BUTLLETÍ	pag.36
C- DIFUSIÓ CULTURAL	pag.37
D- SUPORT DIRECTE A PROJECTES CULTURALS	pag.39
6) MESURES APROXIMADES I USOS DELS ESPAIS A "PATI MANNING"	pag.42
7) "EL PATI" ACCÉS A SERVEIS I ACTIVITATS	pag.43

1- L'INFORME

Aquest "dossier" pretén donar una primera informació sobre els objectius i continguts que s'apleguen sota l'encapçalament de "EL PATI", Centre d'Estudis i Recursos Culturals.

S'adreça fonamentalment als Ajuntaments i als responsables dels seus Serveis Culturals. També volem que arribi als sectors relacionats amb l'Art, la Comunicació, les associacions voluntàries, la recerca, el treball i l'empresa que ténen relació amb el fet cultural i participen dels problemes de desenvolupament cultural i polítiques culturals que hi ha plantejats avui al país.

A més de lliurar informació, aquest document pretén sol·licitar comentaris i suggeriments. La dinàmica intermunicipal que inspira "EL PATI" i la necessitat d'ajustar els seus serveis a les necessitats reals de Corporacions i Institucions Locals, fa imprescindible una retroacció davant dels dossier.

Per tant, la lectura d'aquests fulls s'ha pensat per anar acompanyada d'un seguit de reunions amb ens locals i organitzacions de suport als serveis culturals.

"EL PATI" Centre d'Estudis i Recursos Culturals, és un projecte que pel seu abast neix amb nombrosos mecanismes d'autocorrecció i d'adaptació a les demandes internes i externes. És per tant obligat recordar que la seva formulació actual respón a uns objectius inicials. Al llarg dels dos primers anys de funcionament, caldrà revisar amb assiduitat no solament el projecte en el seu conjunt sinó també els propis mecanismes d'identificació de necessitats a les quals ha de respondre.

Diputació de Barcelona

En resum, esperem que aquest "dossier" sigui un bon plec d'informació condensada sobre el projecte de "EL PATI", alhora que un bon pretext per a iniciar nous tipus de cooperació entre els responsables de l'acció cultural, especialment en els ajuntaments i la Diputació de Barcelona.

Barcelona, maig 1986

2- "EL PATI" Centre d'Estudis i Recursos Culturals

"EL PATI", nom que correspon a la denominació tradicional de "El Pati Manning" a la Casa de Caritat de Barcelona on s'instauen les seves instal·lacions, és un compactat de serveis per a l'acció cultural local i comarcal.

Amb la seva inaguració en el mes d'octubre del 1986, la Diputació de Barcelona posa a disposició dels Ajuntaments i organitzacions culturals de servei públic, una nova línia de suport al desenvolupament cultural. Parlem de servei compactat per què "EL PATI" acull en un mateix nucli tant les prestacions de finançament com les que faciliten el disseny i la gestió de les polítiques culturals locals.

Es així que parlem d'Estudis i Recursos; estudis per respondre a la necessitat d'anàlisi de la realitat cultural i de la intervenció en aquesta realitat, atenent les demandes de formació de directors de projectes culturals i foment en tot moment un fons de documentació sobre estratègies i metodologies de treball cultural.

Parlem també de recursos car avui es fa imprescindible equilibrar els mitjans que els diferents municipis poden dedicar a l'acció cultural en base a subvencions econòmiques, prestacions tècniques o canals d'accés a productes culturals de viable inserció en els programes i pressupostos locals.

El caràcter innovador de "EL PATI", respon sobretot a la voluntat de reunir en un sol servei, els estudis i els recursos; és a

dir, les dades sobre avaluació d'indicadors de dinàmiques i demandes culturals per una banda, i per l'altra, l'elaboració de recursos d'ús immediat. Creiem que la compactació d'aquests dos elements respon a la necessitat d'homogeneitzar acció i reflexió davant de la realitat cultural.

L'expansió d'iniciatives culturals en els Ajuntaments i les entitats locals i regionals de servei públic, ha conduït en els darrers anys a una enorme diversificació de propostes i d'agents culturals. S'ha produït un saludable fenomen d'inserció social de la cultura en àmbits on fins ara no era present o hi tenia un paper decoratiu. Tanmateix aquesta dispersió ha evidenciat que el desenvolupament cultural d'una societat no es pot considerar la suma d'accions aïllades d'aquesta acció cultural. Per a promoure aquesta coordinació efectiva sovint recolzada pels acords entre les Institucions, cal unir acció amb reflexió; recursos amb estudis. Aquesta és la fesomia de "EL PATI".

3- "EL PATI" REFLEXIONS A L'ENTORN DELS SEUS OBJECTIUS.

En els darrers 10 anys s'han produït canvis de considerable profunditat en la fesomia cultural de Catalunya. Els trets essencials d'aquests canvis, s'han de trobar en l'esforç de normalització lingüística, l'assumpció de responsabilitats culturals per part del sector públic i l'increment de l'oferta de pràctiques i productes culturals arreu del país.

Els protagonistes d'aquests canvis han estat els Ajuntaments que en molts punts del país han hagut d'assumir responsabilitats en l'ordre cultural, sovint més enllà de les que exerceixen els comuns d'altres països. Tanmateix en la perspectiva 1987, es pot analitzar el panorama de l'acció cultural atenent a una situació de consolidació d'unes estructures i unes pràctiques, en les quals les diferents Administracions i els sectors voluntaris de finançament o de serveis, comencen a trobar llur camp propi d'intervenció.

Es gràcies a aquesta relativa neutralització de les urgències polítiques i a l'esforç d'inversió que s'ha fet en els darrers anys, que avui es pot esguardar més objectivament el sumari de grans temes pendents en l'acció cultural local i comunitària a Catalunya.

Un resum d'aquests temes hauria de contenir;

- 1- La reorganització del voluntariat cultural i la relació entre aquest i les diferents administracions.
- 2- La tensió entre la necessitat de professionalització dels agents culturals i la creació de nous llocs de treball en aquest sector, amb la necessitat de promoure la participació i la iniciativa voluntària i espontània de persones i grups en el terreny cultural.
- 3- L'ordenació legislativa que reculli les necessitats d'un nou

- tipus d'associacionisme de servei públic, tot establint un nou estatut del treball cultural comprenent-hi els factors fiscals, laborals, financers, etc...
- 4- La racionalització en la creació d'equipaments públics i llur ús, alhora que es faciliten nous espais físics i socials per a la cultura, amb un caire flexible i desburocratitzat.
 - 5- La relació entre artista i comunitat en base a projectes de cooperació directa. Cooperació particularment necessària en els processos socio-educatius, l'ordenació urbanística, la festa i el desenvolupament creatiu dels joves.
 - 6- L'establiment d'un nou camp de relació entre la cultura i l'economia. Per una banda, aprofundint els sistemes de finançament des del comerç, la indústria, els serveis... i per l'altra, experimentant la creació de projectes d'economia social a partir de l'explotació de productes i serveis culturals.
 - 7- La nova etapa de normalització lingüística en la qual l'ús del català en tots els àmbits de la vida social s'ha d'acompanyar d'amples canals de participació socio-cultural.
 - 8- El reequilibri de recursos per a l'acció cultural en els diferents municipis i regions de Catalunya, atenent especialment els problemes en les concentracions de "l'entorn de" de Barcelona i les zones rurals menys poblades.
 - 9- L'establiment de formes de cooperació permanents i efectives amb projectes culturals arreu de l'Estat, especialment en la reflexió sobre polítiques culturals, recursos i estratègies.
 - 10- La definició del paper socio-cultural dels mitjans de comunicació locals i comarcals en les noves condicions tecnològiques i jurídiques de la comunicació.
 - 11- El suport a la creació artística, especialment en els estadis del pas al professionalisme i en la creació relacionada amb les indústries culturals.

- 12- La dotació d'espais de recerca, reflexió, formació i documentació que permetin una millor definició d'objectius en l'acció cultural, un millor ús dels recursos i una més eficaç elaboració d'alternatives a les polítiques culturals actuals.

El Centre d'Estudis i Recursos Culturals, es proposa incidir en la problemàtica del desenvolupament cultural des de l'abordatge d'aquesta darrera necessitat. Paral·lelament, es proposa contribuir activament a la creació i distribució de nous recursos d'ús immediat per als Ajuntaments.

Els objectius de "EL PATI" han de tenir doncs una vocació analítica de tots els elements polítics, econòmics, sociològics o estètics que configuren unes necessitats d'intervenció cultural; però per altra banda, caldrà que tinguin una vocació sintètica que permeti avançar en la definició de prioritats per al treball cultural.

Aquests objectius contenen elements que inclouen;

- 1- Canalitzar i equilibrar els ajuts directes o subvencions als ens locals i entitats segons la normativa del Servei de Cultura de la Diputació.
- 2- Treure un màxim rendiment dels recursos culturals existents promovent formes de coordinació i distribució d'equipaments i productes. Aquí cal incloure les campanyes "a l'abast" i els esforços de difusió cultural integrada.
- 3- Assessorar programes, instal·lacions i disseny tècnic de serveis per a l'acció cultural.
- 4- Proposar activitats de formació per a responsables de projectes culturals i coordinadors de serveis culturals. Donar suport als programes de formació existents.
- 5- Facilitar l'anàlisi en profunditat de fenòmens culturals i de formes d'intervenció a través de l'acció pública.
- 6- Cercar formes de coordinació entre els sectors de l'acció cultural

voluntària i el sector públic, per tal d'aprofundir en la relació entre cultura i Poders Públics.

- 7- Crear àmbits de debat entre els responsables de l'acció cultural i els d'altres formes d'intervenció per al benestar social comunitari.
- 8- Oferir informació immediata sobre recursos i contactes en les institucions i les organitzacions de serveis culturals.
- 9- Oferir assistència concreta en equipaments tècnics per a l'acció cultural, processament audiovisuals, etc...
- 10- Oferir un fons de documentació sobre polítiques culturals i desenvolupament cultural.
- 11- Constituir una plataforma d'encontre entre els agents de l'acció cultural local i els artistes i protagonistes de la creació científica i tecnològica.
- 12- Constituir una plataforma d'encontre entre experiències d'acció i reflexió en l'àmbit socio-cultural al nostre país i les d'arreu del món.

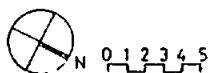
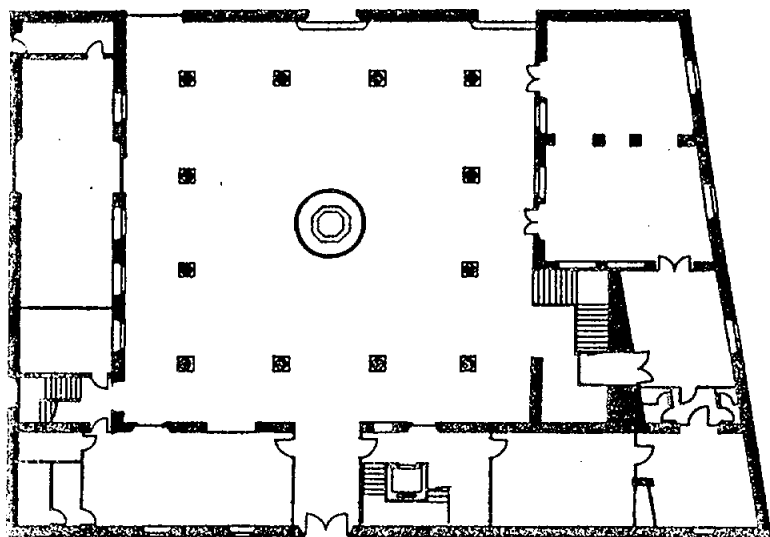

4- "EL PATI UN ESPAI D'HISTÒRIA LOCAL"

Poc, són els espais ciutadans de la capital catalana que han desvetllat majors expectatives culturals que els de la Casa Caritat.

Aquesta institució benèfica, finalment tancada el 1956, arribà a acollir més de 3000 interns en determinats períodes de la seva existència. A l'entorn de les grans naus dels dormitoris i menjadors, s'hi trobaven espais dedicats a la munió de serveis que feien funcionar aquella ciutat, units per galeries, carrers i patis. Un d'aquests patis, anomenat "Pati Manning", a un dels extrems del complex, recloïa, la part més noble de la Casa Caritat; l'Església i la seu de la Junta del Patronat.

L'ús dels espais per als propòsits del Centre d'Estudis i Recursos Culturals del Servei de Cultura de la Diputació de Barcelona, compta amb els avantatges derivats del caràcter reclòs del pati, la seva accessibilitat directa al carrer i la connexió amb els futurs equipaments culturals del complex de la Casa Caritat. Entre els inconvenients es podria indicar la limitació en la quantitat de metres quadrats de cara a una etapa de creixement i expansió de "EL PATI".

Denominació	Claustre Manning (o pati Manning)
Municipi	Barcelona
Comarca	El Barcelonès
Localització	En el conjunt de la Casa de Caritat, a l'encreuament dels carrers de Valldonzella i de Montalegre; accés per Montalegre, número 5
Tipologia	Edifici de tres plantes, obert a un pati interior de dues plantes
Data	Construcció del pati: 1743
Us actual	El pati actua com a distribuïdor dels edificis que l'envolten (l'església i les futures dependències del Servei de Cultura de la Diputació de Barcelona)
Règim de propietat	Pertany a la Diputació de Barcelona per la incorporació de la Casa de Caritat a la Corporació, el 1954

Extracte del llibre: "32 Monuments Catalans"

El patrimoni arquitectònic de la Diputació de Barcelona (pp.128-135).

Text d'Antoni Gonzàlez

Fotografies de Jordi Isern

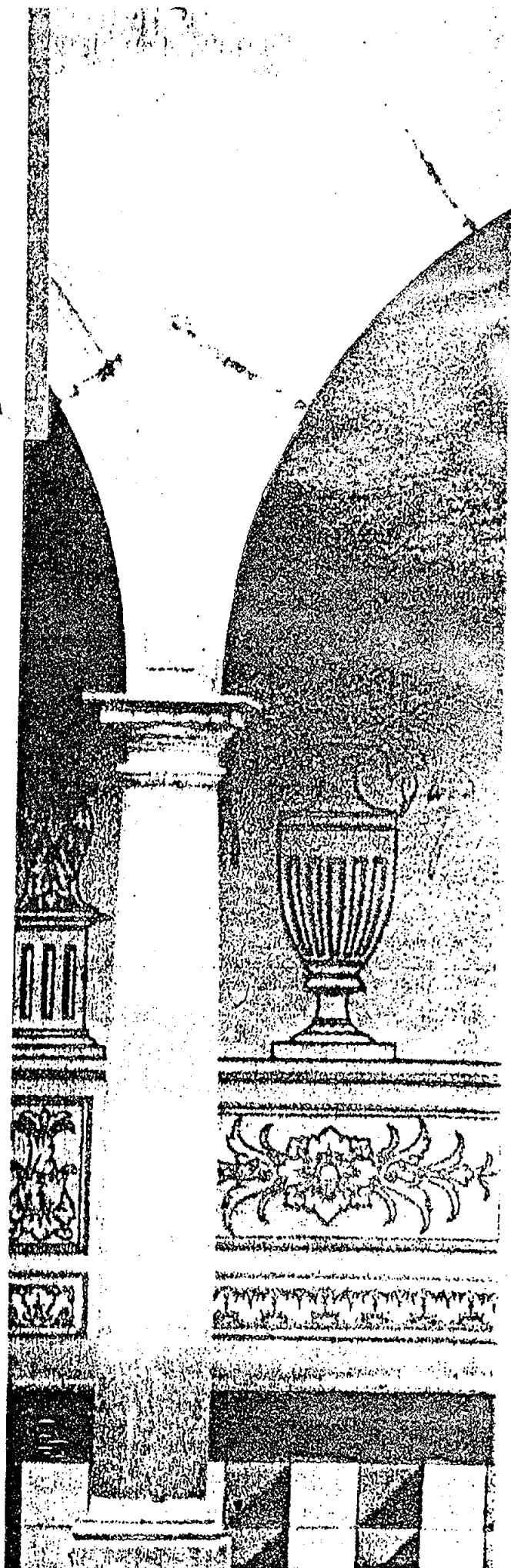
Edició de la Diputació de Barcelona

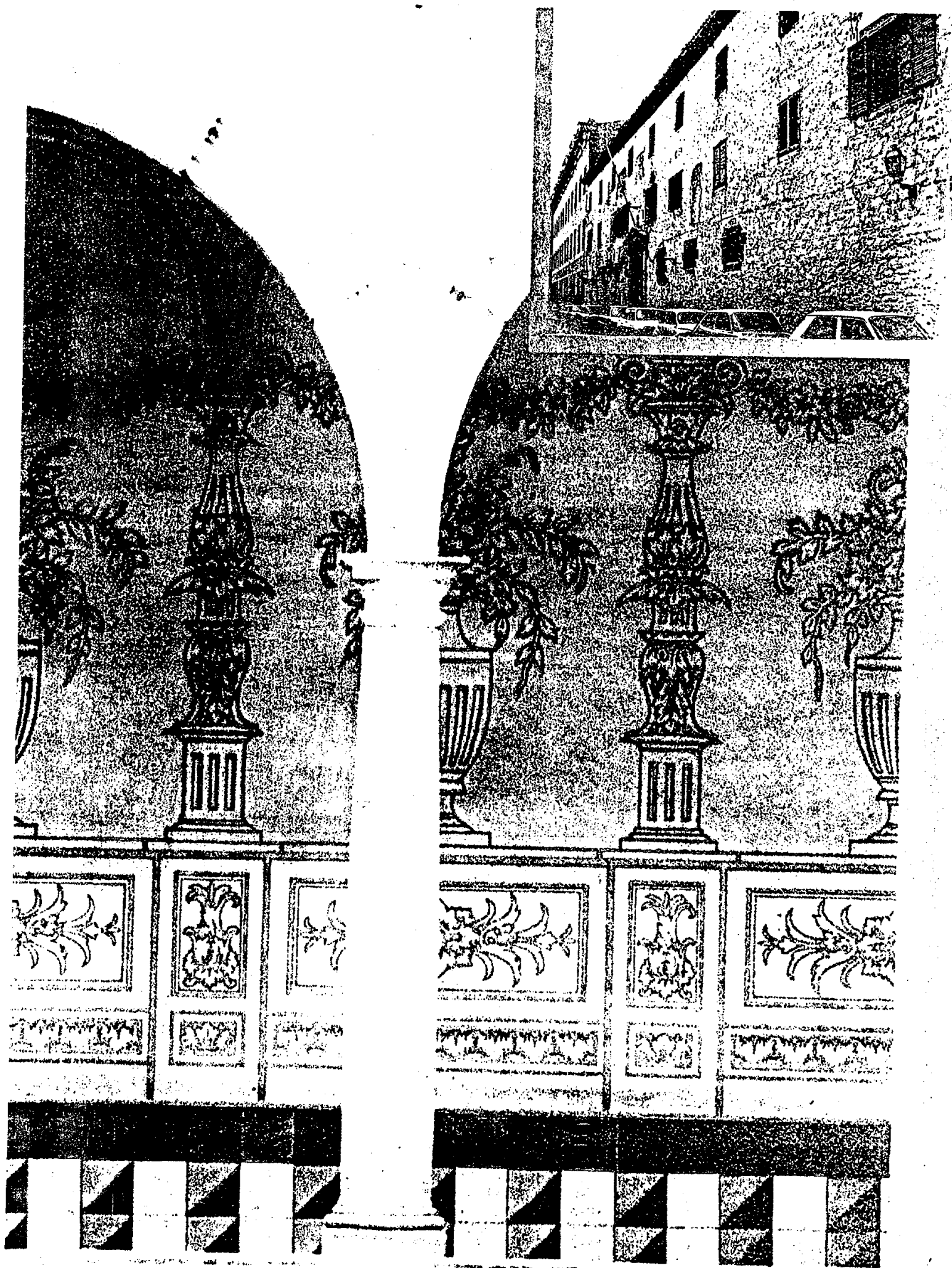
Bibliografia

P. Català-Roca 50 patis barcelonins. Ed. Caixa d'Estalvis de la Sagrada Família, Barcelona, 1978.

ITEC. Ajuntament de Barcelona. Anàlisi tècnica i funcional del patrimoni immobiliari municipal. Barcelona, 1982.

Victor Argenti. «Un barri susceptible d'ésser revitalitzat, el de la casa de Caritat». «Serra d'Or». Barcelona, desembre de 1975

Situació

El Pati Manning està inclòs dins del conjunt d'edificis que configuren la Casa de Caritat, al barri dels tallers, al nord del raval barceloní. Està limitat a tramuntana pel carrer de Valldonzella, a llevant pel carrer de Montalegre, on se situa la porta d'accés, a migdia per les altres dependències de la Casa de Caritat i a ponent per l'església de Montalegre i pel pati de Mn. Puig.

El conjunt de la Casa de Caritat és, ara mateix, un garbuix de construccions i patis de diverses èpoques, bastits amb diferents intencions d'ús, i que, encara ara, no té clar el seu futur ni a curt ni a llarg termini.

A l'angle nord-est del conjunt, on ara hi ha el Pati Manning, s'instal·là el 1362 una comunitat de monges, al convent de Nostra Senyora de Montalegre que donaria nom al carrer. Com que l'orde religiós al qual pertanyien es va negar a acceptar les clàusules del concili de Trent, el papa Climent VIII el va dissoldre el 1593. El 1598 s'aprofità l'edifici per allotjar el nou seminari. El 1792, l'edifici —que havia patit transformacions importants al llarg del segle— va ser destinat a hospici, la qual cosa s'esdevingué entre el 1803 i el 1957. Aquest any, les instal·lacions —que ja eren propietat de la Diputació de Barcelona— van ser desallotjades i els serveis assistencials, traslladats a les LLars Mundet, al barri d'Horta.

Durant els segles XVIII i XIX, tota la mansana ocupada per la Casa de Caritat es va anar transformant, bastint-se noves i importants dependències amb una intenció assistencial.

El 1861, l'arquitecte Oriol Mestres va fer un projecte per endreçar el conjunt, però no va reeixir. En aquell moment la institució acollia prop de tres mil interns.

Els darrers anys del segle XIX s'hi van fer nous edificis sense un pla de conjunt. El 1912, es remodelà el sector septentrional. August Font, l'arquitecte autor del Palau de les Hores, projectà la nova església al costat del Pati Manning i, més cap a ponent, s'aixecà una nova sala d'actes projectada per Josep Goday i Casals.

El 1954, la fundació Casa de Caritat s'incorporà a la Diputació de Barcelona, que ja la gestionava des de 1868, amb la intenció de traslladar-ne les instal·lacions.

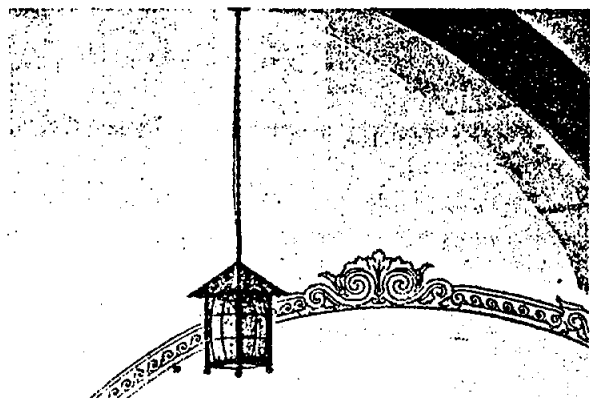
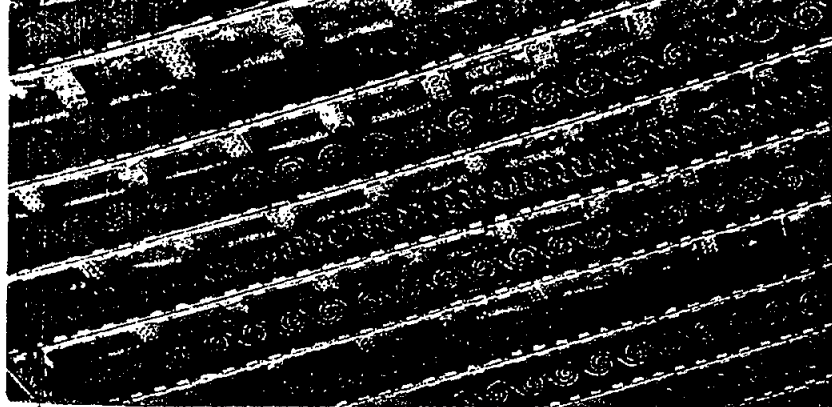
El pla urbanístic de la ciutat vella, redactat l'any 1958, formalitzà aquesta voluntat i aprofità l'avinentsa que permetia una alteració total d'aquest conjunt urbà format al llarg de cinc segles.

Hom preveia la destrucció de pràcticament totes les instal·lacions (excepte l'església i el Pati Manning), l'obertura de carrers a l'interior de l'illa, l'afectació d'una part a parc públic i la construcció de dependències administratives.

Amb el trasllat dels serveis assistencials a Horta, el conjunt restà quasi sense ús. L'església fou cedida el 1965 al Bisbat de Barcelona per a ús de l'Opus Dei, es bastien nous i hòrrids edificis per a oficines i la Diputació i l'Ajuntament s'apressaren a repartir-se els solars que produí l'enderroc. L'Ajuntament, l'any 1973, expropià a la Diputació el 60 % del sòl de la mansana.

El 1975, però, uns fets nous van fer canviar el panorama. La ponència municipal que estudiava la revisió del catàleg d'edificis d'interès del municipi —en la qual s'havien «infiltrat» representants d'institucions culturals, professionals i

Detall de les llotges de:
està presidit per una fon
per un grup escultòric que
ta la Caritat

ciutadanes— posà en crisi el planejament vigent que afectava el conjunt i denuncià els pactes entre les dues corporacions.

El 1975, *Serra d'Or* publicà una proposta sobre un nou ús dels terrenys, feta per Víctor Argenti i Antoni González, que fou recollida pel nou pla comarcal, que llavors es redactava, mitjançant la ponència esmentada.

El perill d'enderroc indiscriminat havia desaparegut inicialment, però calia concretar una proposta definitiva. Des de llavors, però, no s'ha avançat gaire.

L'estudi urbanístic conegut com «del Liceu al seminari» —redactat pels arquitectes de l'estudi PER—, les intencions de crear en el recinte el Museu d'Art Contemporani, l'intent frustrat de remodelar el teatre de la Caritat, el proper trasllat de la Impremta-Escola de la Diputació, el remodelatge dels edificis del Pati Manning, tot plegat, són propostes o accions aïllades que no acaben de conformar una actuació clara, ben definida i coordinada de les dues institucions propietàries dels terrenys.

El Pati Manning, com que ha esdevingut la peça arquitectònica més valuosa del conjunt, ha sobreviscut sense amenaces i, ara mateix, és objecte de restauració dins de l'actuació global que sobre els edificis que l'envolten fa la Diputació de Barcelona.

Nota històrica

Hem vist que el pati ocupa el sector on es va instal·lar el convent inaugurat el 1362.

D'aquesta primera obra no ens ha arribat cap element visible. Hom creu que l'edifici patí de forma important els bombardeigs del setge de 1651.

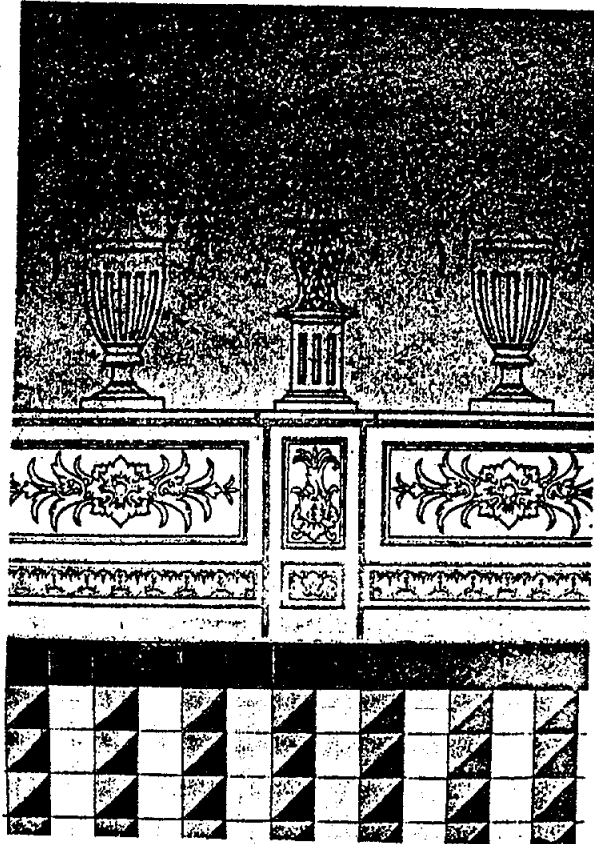
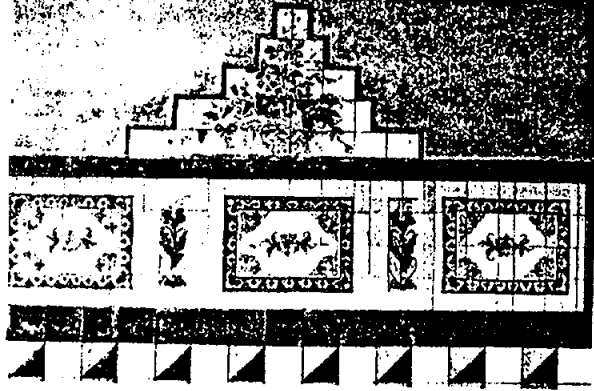
Sabem que entre 1706 i 1715 s'hi van fer obres de restauració i que entre 1736 i 1749 l'edifici es remodelà totalment. Durant aquestes obres, concretament el 1743, s'acabà de fer el nou claustre, conegut ara com a Pati Manning.

La Generalitat de Catalunya va decretar el 30 d'abril de 1932 la inclusió del claustre en el Registre del Patrimoni Històric, acte administratiu equivalent a la declaració monumental, que va quedar sense efecte en perdre's la guerra.

Descripció

El claustre és de planta quadrada. Està dibuixat seguint l'ordre toscà, amb arcs rebaixats a la planta baixa i llotja d'arcs de mig punt al primer pis, corresponent dos arcs del pis de dalt a cada un de la planta baixa. La coberta és inclinada cap al pati i està feta amb bigues, llates i cairons decorats. A la part baixa de les parets d'ambdues plantes, hi ha un arrimador ceràmic, amb motius florals a la planta baixa i amb ornamentació geomètrica floral a la planta

ctes diversos de les ales del
te: la coberta de bigues, llates
ons decorats; les voltes i els
adors ceràmics

alta, que s'adapta a les obertures. Damunt l'arrimador de la planta baixa, a l'escala i al costat de llevant de la primera planta, hi ha esgrafiats amb motius florals. Als carcanyols dels arcs de la planta alta hi ha esgrafiats amb els noms dels primers benefactors de la Casa de Caritat.

El cos de l'edifici amb façana al carrer de Valldonzella i de Montalegre és la part més antiga del conjunt i la forma de la planta és trapezoidal. La planta baixa està coberta amb voltes de canó perpendiculars i paral·leles a la façana, amb llunetes obertes a façana.

La resta de cossos d'edificacions que configuren el claustre-pati són de planta rectangular i s'organitzen en una única crugia a tota alçada a les ales de llevant i migdia. El costat de ponent del claustre el tanca l'església.

A la planta baixa i oberta al claustre, hi ha l'escala que comunica les dues plantes. Al costat hi ha l'escala interior que comunica les plantes primera i segona.

El cos d'edifici situat a llevant, amb façana al carrer de Montalegre, consta de planta baixa i dues plantes. A la planta baixa hi ha l'entrada al claustre des del carrer de Montalegre i al costat de migdia hi ha una escala que comunica amb el semisoterrani de l'edifici contigu. A la primera planta i al costat nord, hi ha sales de reunió.

L'edifici del costat de migdia consta de planta baixa i dues plantes. A la planta baixa hi ha un pas de comunicació amb l'edifici contigu; a la primera planta hi ha una escala que comunica amb la segona planta i ambdues estan connectades amb l'edifici contigu, destinat avui a impremta-escola. Hi ha una tercera planta que no ocupa la totalitat de l'ala i que queda aïllada respecte a les altres plantes, però que sí que està comunicada amb l'edifici contigu per una escala d'un sol tram.

Les parets estructurals de càrrega d'aquests edificis són de paredat comú de diversos gruixos segons la situació i l'època de construcció. Els sostres de l'ala nord són refets de fa uns anys i estan construïts amb jàsseres, excepte la part de la cantonada en què hi ha cavalls construïts amb trossos de bigues de formigó armat.

Gairebé tot el paviment és de mosaic hidràulic, excepte el del segon pis de l'ala nord que és de fusta.

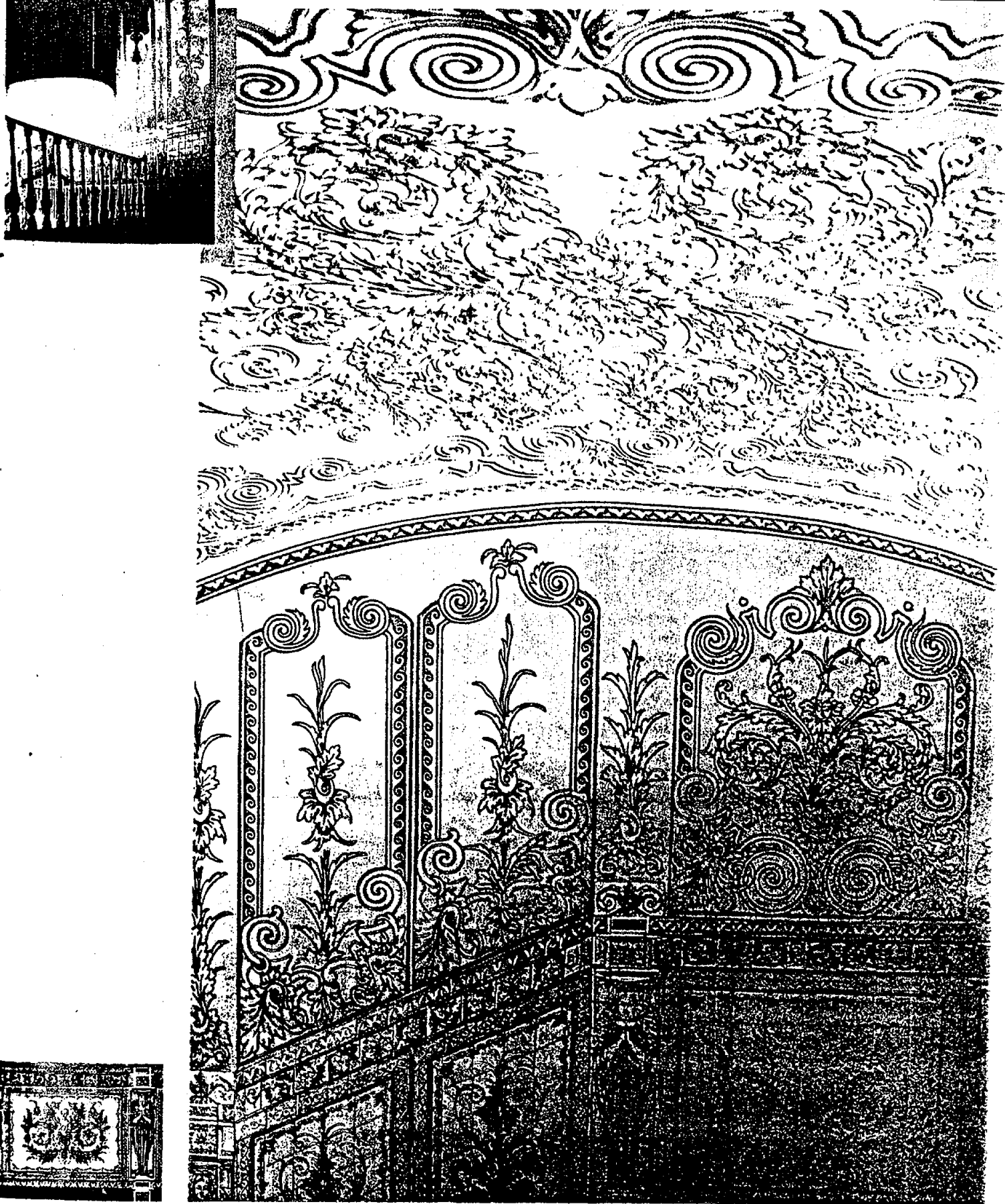
Al bell mig del pati hi ha una font coronada per un grup escultòric que representa la Caritat, obra executada per Joan Serra i Pau, nen asilat a l'hospici segons diu la peanya.

L'any 1985 s'han iniciat les obres de restauració i de remodelatge del conjunt d'aquests cossos que obren al Pati Manning per instal·lar-hi serveis de la Diputació. El projecte ha estat redactat per l'equip d'arquitectes Bosch, Botey i Cuspinera i les obres es fan amb el seguiment del Servei de Catalogació i Conservació de Monuments que actualment té cura de l'edifici.

L'aplicació de la metodologia pròpia del Servei de Monuments ha permès fer-hi una troballa de força interès científic. Aquesta metodologia consisteix en la realització sistemàtica de treballs de recerca històrica (documental i arqueològica) abans o durant el curs de les obres d'intervenció arquitectònica.

Els treballs ençetats per a la restauració i remodelatge de l'edifici que envolta el Pati Manning han proporcionat la troballa d'una ingent quantitat de ceràmica oxidada comuna i vidrada que es pot datar dels segles XVII i XVIII. El descobriment es produí quan es procedia al buidatge del farciment de la volta d'aresta, situada a l'est de l'ala de

Detalls dels arrimadors,
els esgrafiats que adornen
del claustre

migdia del claustre. Assabentats de l'aparició d'aquest material ceràmic, emprat com a sistema per alleugerir el pes que descarrega sobre la volta, s'inicià la recerca arqueològica d'aquest indret dirigida per l'arqueòleg Alvar Caixa. L'àrea susceptible d'excavació s'ha estès després a tota l'ala de migdia i, també, amb motiu d'un interessantíssim descobriment posterior, a la volta nord-est de l'ala de tramuntana.

La utilització de ceràmica en el farciment dels carcanyols de les voltes no és pas una tècnica nova i desconeguda. Ja en el món romà s'empraven àmfores, *doliums* i altres atuells ceràmics, com ara olles i gerres, en el farciment de les voltes

seu principal, amb l'exuberant
decoració de parets i sostres

de formigó per tal d'alleugerir-les de pes. Encara que poc nombroses, les voltes romanes conservades que presenten aquest sistema de rebliment fan pensar que aquesta era una tècnica prou estudiada i coneguda. En època alt-medieval se segueix utilitzant aquest sistema, que no tan sols serveix per alleugerir el pes sinó que també afavoreix l'acústica de les esglésies. Als edificis gòtics de Catalunya es procedia, un cop tancades les voltes, a omplir els carcanyols amb gerres, escudelles i cànirs. Tanmateix, en època moderna, les voltes posteriors al segle XVI ja no es fan amb el sistema gòtic del formigó de calç alleugerit amb ceràmica, sinó d'una manera més barroera barrejant terra amb gerres, olles, plats i altres tipus ceràmics defectuosos de forma, mal envernissats i trencats. Sembla, doncs, que la idea no és tan sols alleugerir el pes, sinó també aprofitar les deixalles de terrissa com a material de farciment.

Aquesta solució arquitectònica de cobriment de l'extradós de les voltes ens ha permès conèixer amb major profunditat la ceràmica produïda a l'època medieval i moderna, terrissa que, per altra banda, havia estat sempre o bé desconeguda o bé ignorada per la seva modestia i per la poca quantitat que ens en quedava en bon estat de conservació.

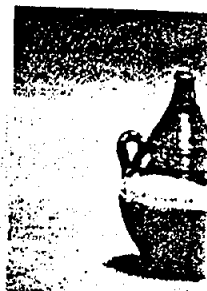
Les ceràmiques aparegudes a l'excavació de la volta est de l'ala sud del Pati Manning s'han de situar en el segle XVIII, cronologia que es correspon perfectament amb l'any 1743, data de la construcció. La majoria d'aquestes ceràmiques estan esmicolades i només en alguns casos concrets se'n poden restaurar una o diverses peces.

L'homogeneïtat tipològica de les peces i la presència d'un sol estrat de farciment, unitari en totes les seves característiques taxonòmiques, ens permeten de xifrar la construcció d'aquesta volta d'aresta entorn de la primera meitat del segle XVIII i confirmar que, fins als nostres dies, no ha estat objecte de cap tipus de reparació.

L'actuació arqueològica al cos de l'edifici nord, amb façana al carrer de Valldonzella i de Montalegre, no estava prevista inicialment, però el descobriment en la volta de canó est d'un rebliment amb ceràmica abundant —tal com havia passat a l'ala sud— va aconsellar l'excavació d'una zona que ha proporcionat una quantitat molt considerable de ceràmica en molt bon estat de conservació i amb un ventall tipològic molt variat. Tradicionalment, s'havia dit que aquest sector del conjunt que configura el claustre era el més antic i, de fet, així ho està demostrant la recerca arqueològica.

Es de destacar la gran quantitat de peces ceràmiques senceres que s'ha recuperat. Des dels típics cànirs, bacins i fragments de canonada que ja trobàvem a la volta de l'ala de migdia, passant per plats, olles i gerros de diverses mides, amb diversitat tipològica evident segons el nombre i la forma de les nanses, el color i intensitat del vidrat, fins arribar a la seriació ceràmica que ens proporciona la presència de peces i tipus quasi bé inèdits o, almenys, molt poc habituals en aquest sistema d'ompliment de carcanyols: poals, abeuradors, botiges, cobertores, estalvis, morters, setrilleres i d'altres que, a vegades i a falta d'un estudi més profund i acurat, encara no hem catalogat.

En una tercera etapa i d'acord amb els treballs de restauració que es duen a terme s'iniciarà la recerca arqueològica de la resta de voltes que configuren l'ala de migdia, investigació que vindrà a augmentar la informació que tenim actualment de la història i evolució del Pati Manning i dels edificis que l'emmarquen.

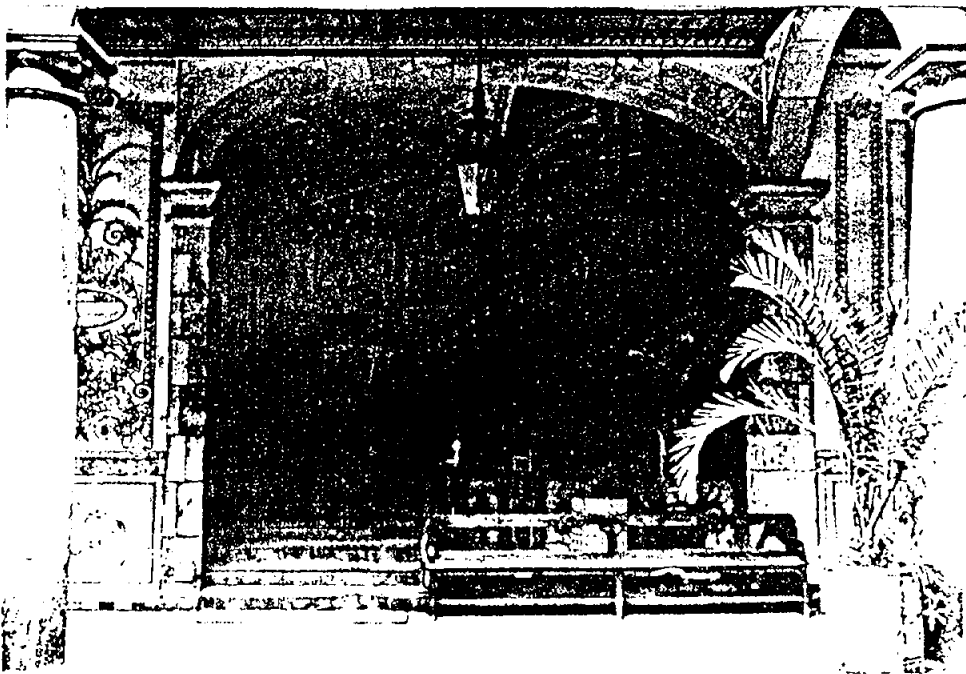
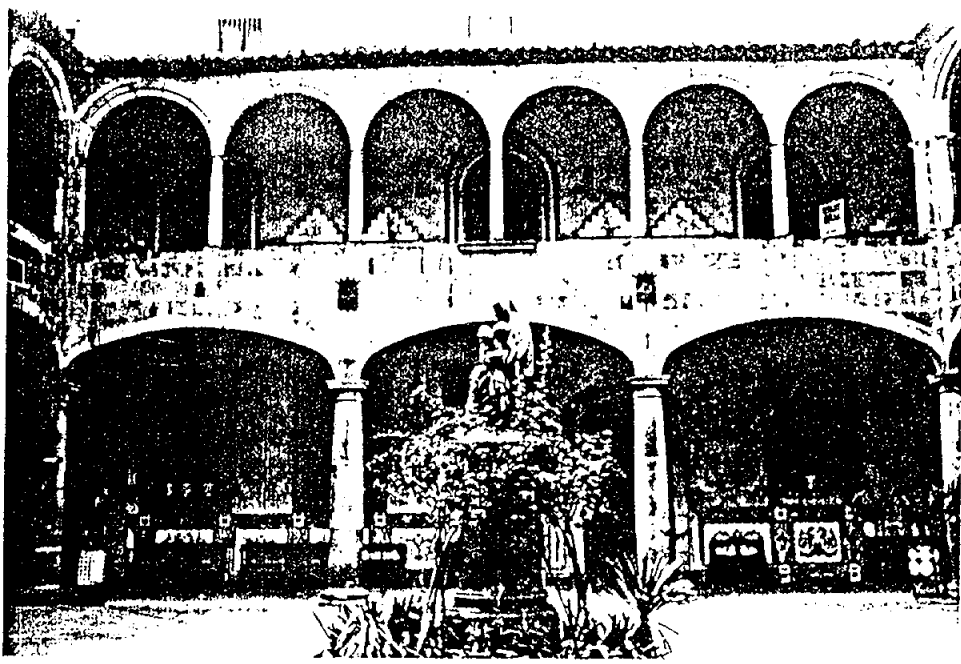
Alguns exemples de les trobades a les voltes en l'excavació arqueològica

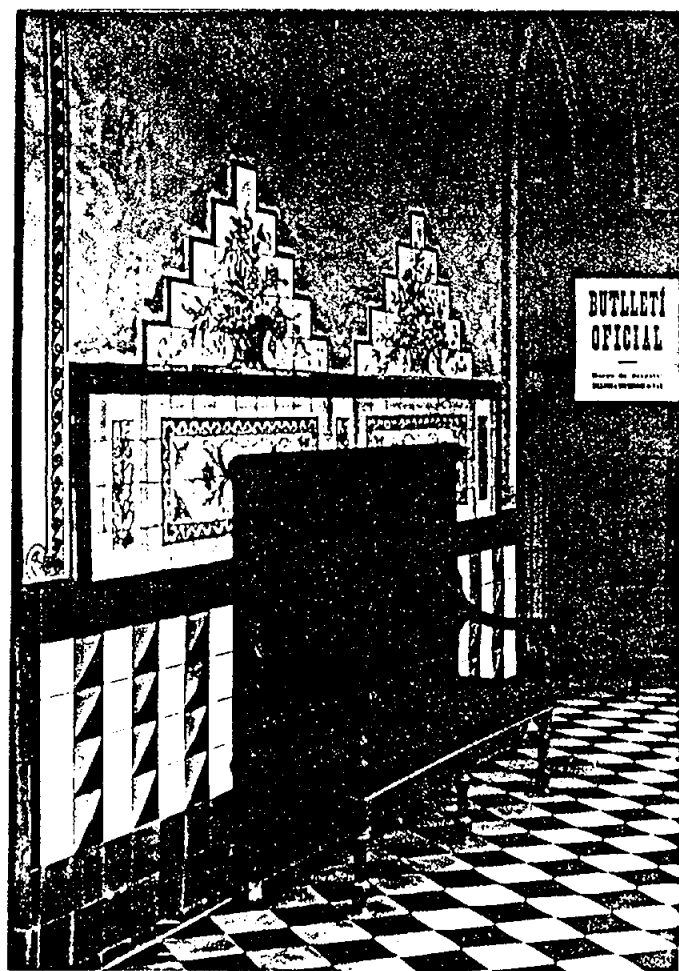
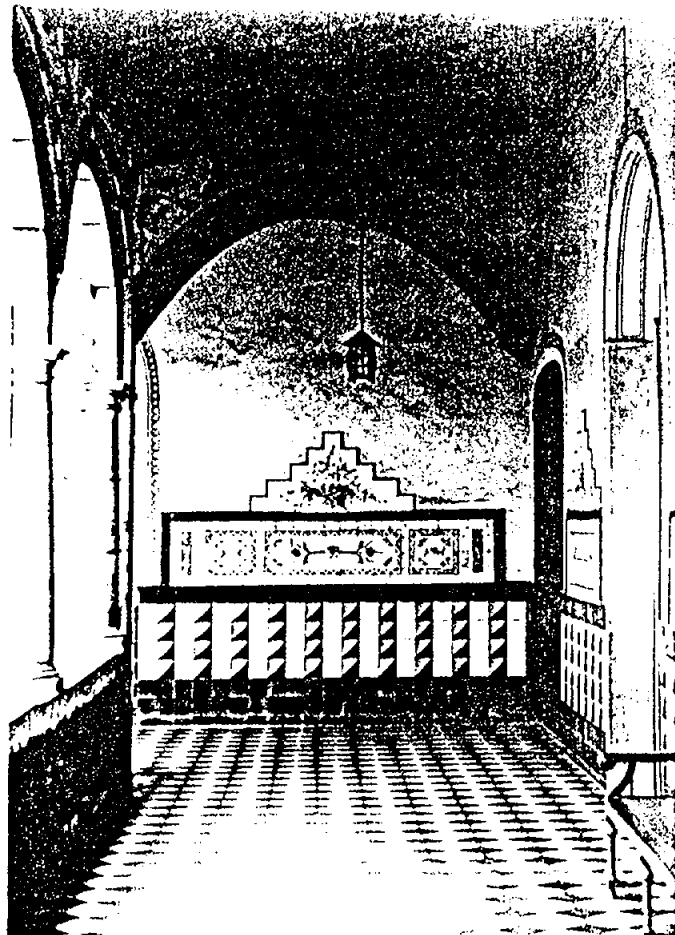
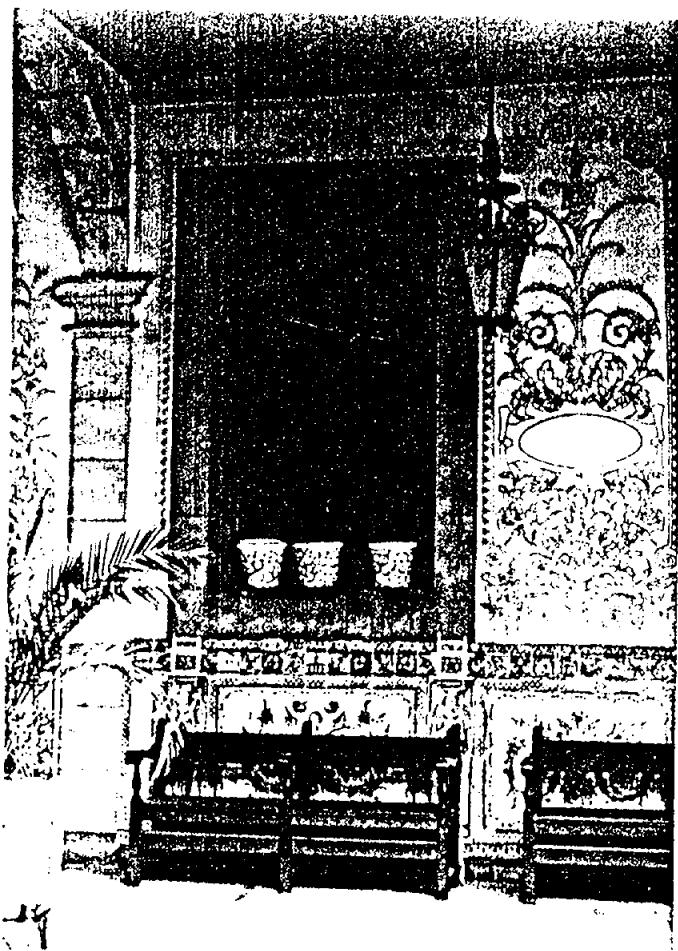
Valoració

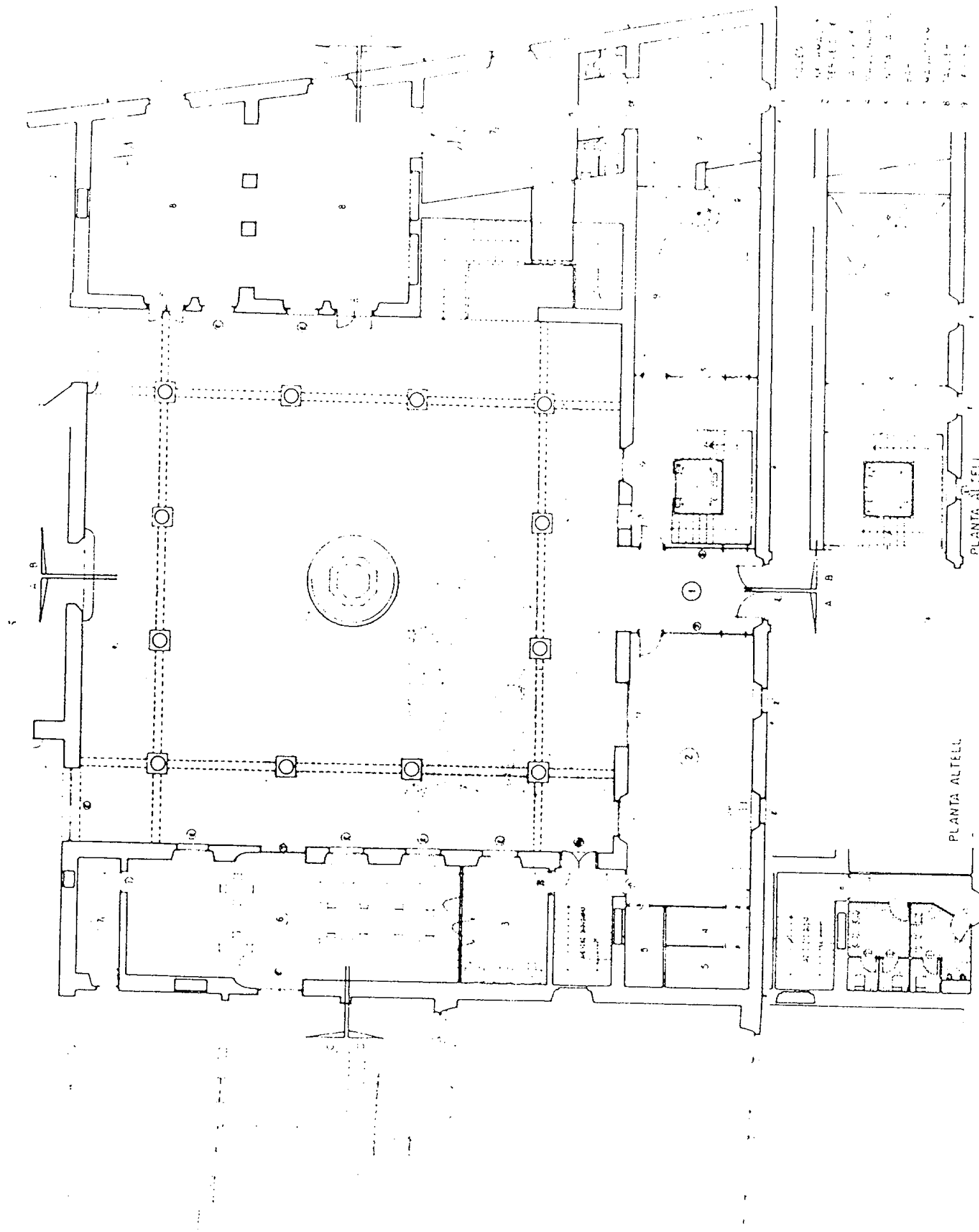
L'arquitectura del Claustre Manning, d'un Renaixement anacrònic de tradició local que té com a precedents els claustres de la Casa de Convalescència del carrer del Carme i del convent de la Mercè, no és una arquitectura dissenyada ni executada per mans molt acurades. El seu encís prové, però, de la simplicitat, fins i tot una mica ingènua, en les proporcions de l'espai i en els elements ornamentals (rajoles, esgrafiats) d'alguns paraments i de l'escala.

En una ciutat com Barcelona, poc donada a obrir els seus patis als carrers, la connexió del Claustre Manning amb d'altres patis de la Casa de Caritat i els carrers circumdants, creant una xarxa pública, serà un bon encert que el ciutadà agrairà.

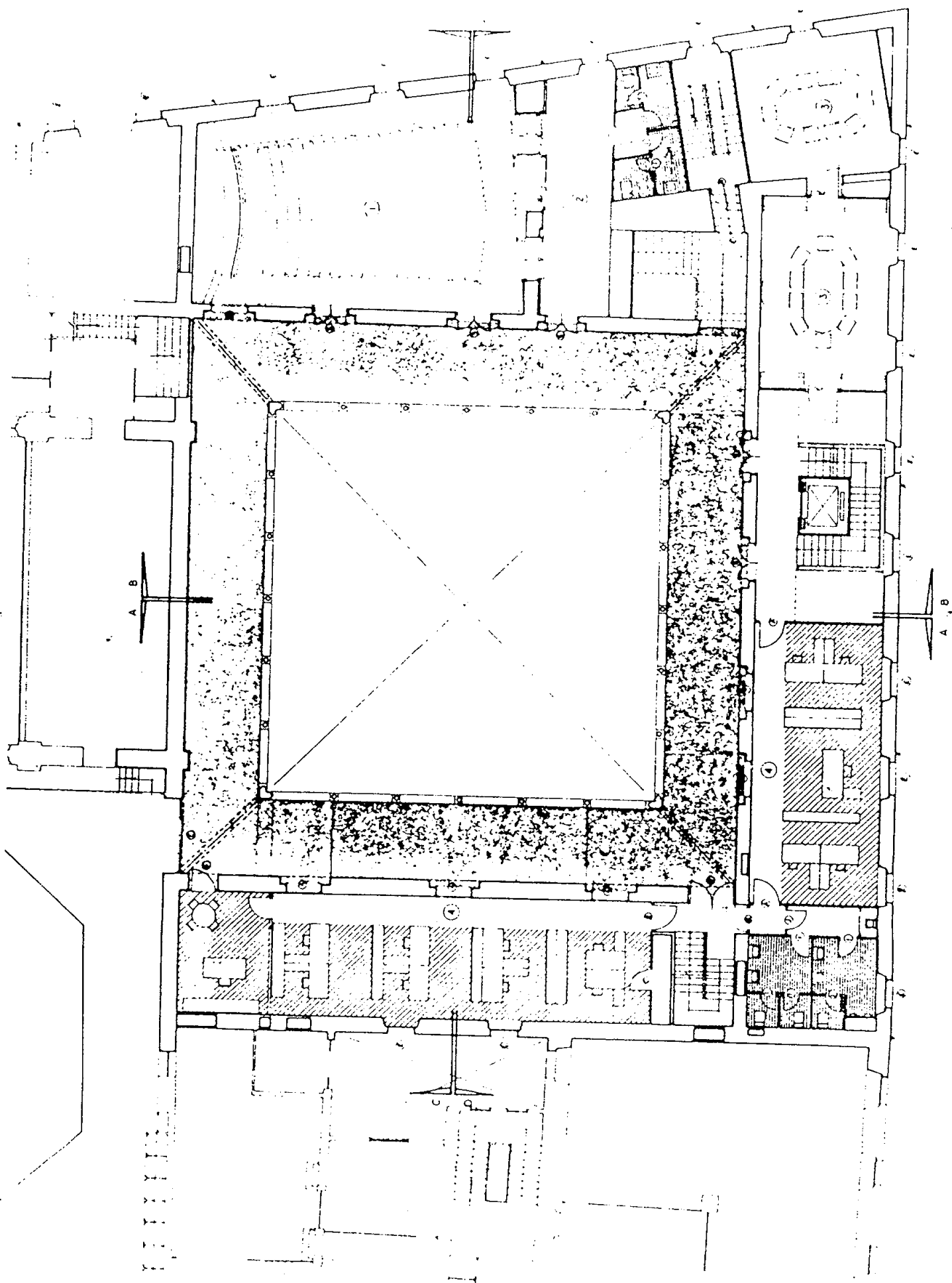

PLANTA ALTELL

PLANTA ALTELL

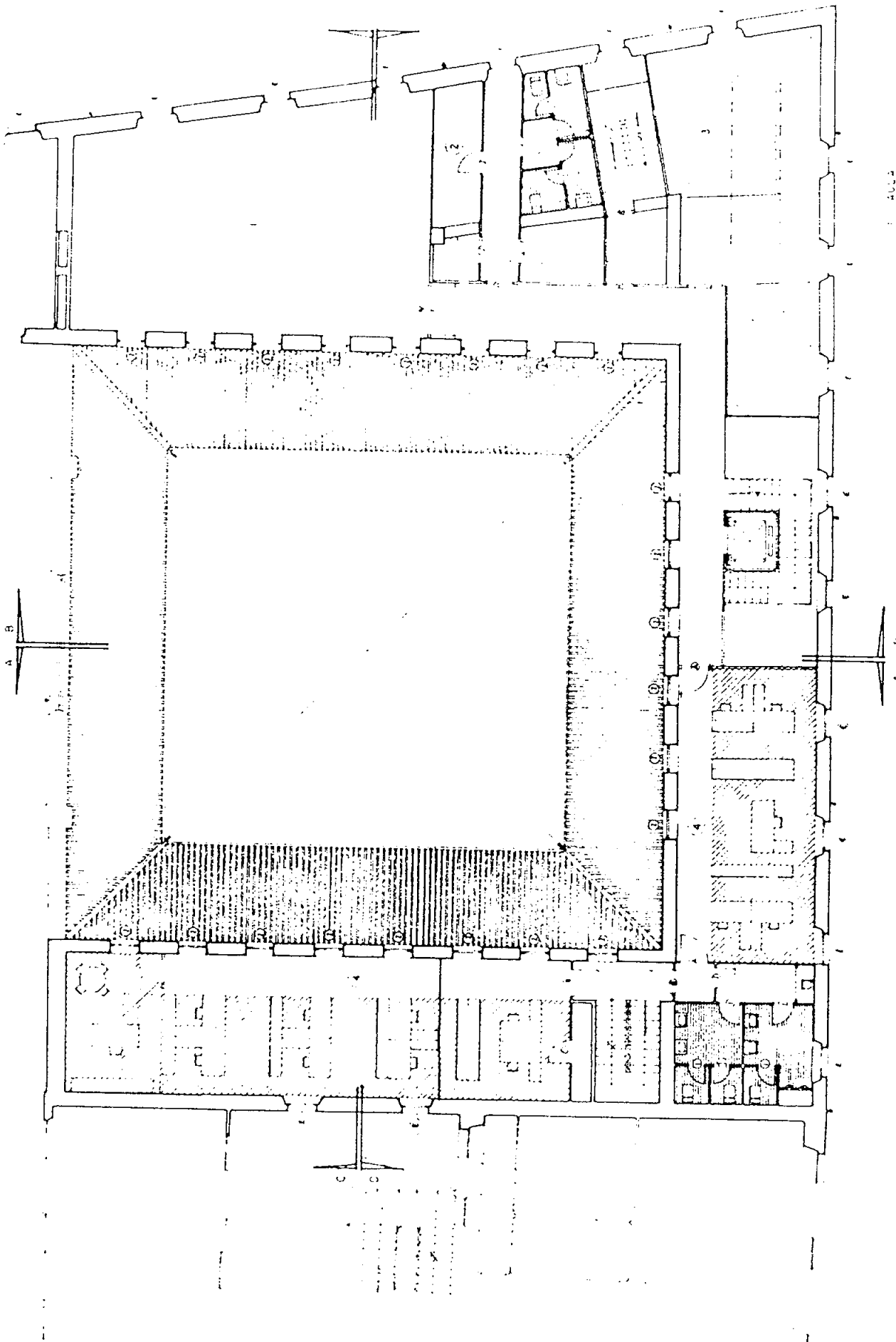

1. SALA D'ACTES

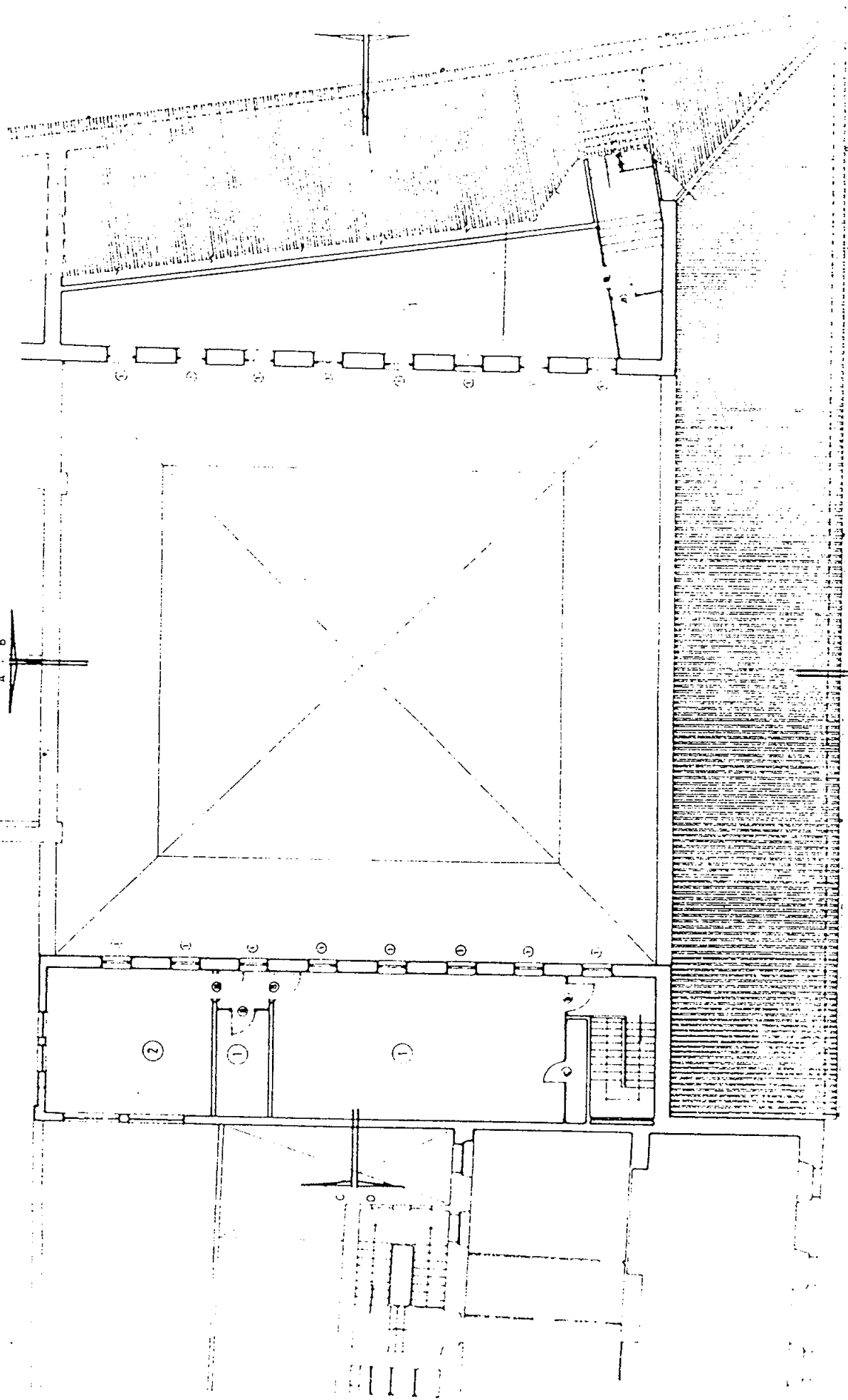
2. VESTIBUL

3. SALA DE JUNTES - SEMINARI

4. OFICINES

- 1 HALL
- 2 LABORATORY-POCC
- 3 BIBLIOTHECA-POCC
- 4 OFFICES

1 ARXIU
2 INSTAL·LACIONS

5- EL PATI: CONTINGUTS

La creació d'un centre de recursos i assessorament per a la gestió cultural consta entre les aspiracions de la Comissió de Cultura de la Diputació de Barcelona d'ençà l'any 1980. Es tracta d'un projecte que ha anat madurant fins arribar al present exercici en el qual esdevé realitat.

L'essència del projecte és el desenvolupament dels serveis que fins ara vé prestant l'Àrea de Cultura, amb un accent especial en la reflexió, la documentació, la formació i la recerca.

L'objectiu global és el de millorar qualitativament els serveis tècnics que la Diputació facilita als ens locals. Aquesta millora qualitativa es valora en les prestacions que afavoreixen una major autonomia municipal pel que fa a la planificació, gestió i avaluació de recursos per a l'acció cultural.

A continuació s'ofereix un extracte dels serveis desglossats en una perspectiva 86-87. És el marc en el qual s'hi enquadren les operacions bàsiques del Centre, segons programes d'ordre anyal, trimestral o semestral.

Diputació de Barcelona

A- FORMACIÓ

- 1- Formació especialitzada/reciclatge
- 2- Recerca
- 3- Assessorament

B- INFORMACIÓ

- 1- Banc d'informació
- 2- Documentació
- 3- Espais "EL PATI"
- 4- Publicacions-Butlletí

C- DIFUSIÓ CULTURAL

- 1- Escena i Música a l'Abast
- 2- Distribució d'altres productes culturals
- 3- Mitjans de Comunicació

D- SUPORT DIRECTE A PROJECTES CULTURALS

- 1- Subvencions
- 2- Concertació amb fonts especials de finançament
- 3- Prestacions tècniques
- 4- Assessorament per a equipaments

Diputació de Barcelona

A - FORMACIÓ

Aquest és el nom genèric d'un àmbit que inclou:

- 1- Formació especialitzada/reciclatge
- 2- Recerca
- 3- Assessorament
- 4- Divulgació

A1 -FORMACIÓ ESPECIALITZADA/RECICLATGE

El programa de formació a "EL PATI" està concebut com un servei de suport especialitzat que complementi les ofertes formatives no cobertes en l'àmbit Municipal. En la classificació aproximativa d'agents de treball cultural trobem avui cinc tipus diferents:

- el participant voluntari en activitats culturals locals, que n'assumeix feines de coordinació i organització.
- el treballador en un projecte cultural específic, amb un cert grau d'especialització; conductors de tallers, coordinadors de determinades activitats, col.laboradors en la gestió d'un equipament, projecte de difusió, etc...
(avui n'hi molts de remunerats)
- el responsable d'un equipament o projecte cultural. Capaç de dissenyar una estratègia socio-educativa concreta i d'organitzar un equip, és el cas del responsable d'una casa de cultura, d'un projecte en un barri, d'una campanya de difusió dels serveis d'un municipi de menys de 30.000 habitants, etc...
- el coordinador de serveis centrals de municipis de més 30.000 habitants, responsables de xarxes de serveis en equipaments, circuits de difusió, coordinadors de serveis culturals en projectes intermunicipals, fundacions, entitats d'estalvi, grans moviments socio-culturals voluntaris, etc...
- el formador d'agents per al treball cultural. Responsables de Centres de formació de caire municipal o intermunicipal, directores de programes de reciclatge especialitzat, investigadors....

Diputació de Barcelona

Els serveis de "EL PATI", s'adreçen a totes les persones vinculades al treball cultural, però els programes de formació tenen com objectiu incidir en tots els nivells, però especialment en els darrers dos tipus descrits en aquesta classificació: els coordinadors de serveis culturals centrals i els formadors i investigadors. És possible avui assumir que la iniciativa de molts ajuntaments està començant a cobrir les tres primeres categories; el voluntariat, la direcció de projectes o la responsabilitat d'equipaments... Correpon a la Diputació en aquests moments i en el futur previsible, abordar la part de feina que difícilment poden dur a terme els Ajuntaments; per a la qual es requereix una considerable mancomunació de recursos i capacitat de coordinació intermunicipal.

En document a part s'especifica el programa previsible per al 1986. A continuació es descriu el conjunt de serveis previstos per al 1987, any en el qual es pot preveure una participació d'un miler de persones en les sessions de formació del programa regular. Aquests són els apartats previstos:

a1.1 .- SEMINARIS PER A COORDINADORS DE SERVEIS CULTURALS

Van adreçats a persones amb un grau de responsabilitat en el disseny i la gestió de serveis culturals en institucions mitjanes i grans (Ajuntaments, Fundacions, Caixes, grans Associacions... Cooperatives...).

Es desenvolupen en hores de treball (un dia per setmana) durant tres mesos en un total de 50 hores.

En programes de según any (1988) se'n poden diversificar les temàtiques.

a1.2 .- SEMINARIS PER A FORMADORS D'AGENTS CULTURALS

Interessen als responsables de les diferents escoles locals i comarcals de formació per al treball cultural. Alhora és un bon

Diputació de Barcelona

fòrum per tal de plantejar els aspectes jurídics, acadèmics i financers de les pròpies "escoles".

a1.3 .- SEMINARIS TÈCNICS

Cobreixen la gestió i avaluació de serveis culturals en els àmbits de:

- . Teatre
- . Música
- . Audiovisuals
- . Cases de Cultura
- . Premsa i Publicitat
- . Gestió econòmica
-

Es proposa la seva celebració en hores compatibles amb una prestació laboral, en una durada calculada de 32 hores. Com en el cas (1), es contempla una adequació d'aquests temes i condicions a la demanda.

a1.4 .- SEMINARIS SECTORIALS

Incideixen en la gestió i avaluació de programes cultural en els sectors específics que es consideren prioritaris:

- . acció cultural en l'àmbit rural
- . formació de responsables sindicals sobre l'àmbit cultural
- . acció cultural en institucions tancades
-

Ténen un caràcter especialitzat i es desenvolupen també en horaris compatibles amb dedicació laboral, en el propi àmbit dels participants. La durada prevista de cada un d'aquests seminaris és de 16 hores, en el format inicial.

a1.5 .- SEMINARIS PER A COORDINADORS CULTURALS A COMARQUES

Es tracta d'un combinat dels programes 1,3 i 4, a ser tractat

Diputació de Barcelona

en punts importants per al treball cultural fora de la capital.

Cal preveure una adaptabilitat a demandes concretes de les comarques sol·licitants, així com la col·laboració amb Centres de Formació ja existents.

En aquesta secció s'hi pot comptar un dels camps més importants de cooperació amb IMAE, ABAST... i els Centre més arrelats.

En un primer exercici es contempla la celebració d'un d'aquests seminaris en 6 àmbits comarcals.

a1.6 .- ESCOLES D'ESTIU ; TROBADES ESPECIALS

En la línia de INTERACCIÓ 84, es pot preveure la celebració de trobades d'intercanvi i llançament de noves línies de treball, amb un caracter bianual.

Continuant l'edició 1984, una edició pel setembre del 1987, podria coincidir amb l'entrada en funcionament d'algunes seccions del Centre d'Estudis i Recursos Culturals.

a1.7 .- SEMINARI PER A COORDINADORS EN COL.LABORACIÓ AMB ALTRES INSTITUCIONS FORA DE L'ÀMBIT DE CATALUNYA

Es pretén facilitar un intercanvi amb coordinadors que treballen en situacions soci-culturals diferents sobre la base dels seminaris del tipus -1-.

a1.8 .- SEMINARI PER A FORMADORS EN COL.LABORACIÓ AMB INSTITUCIONS DE FORA DE L'ÀMBIT DE LA DIPUTACIÓ

L'especialització en aquest tipus de problemes facilita un intercanvi amb formadors d'altres escoles o institucions. Adaptació del tipus -2-.

a1.9 .- SEMINARI ESPECIAL D'ÀMBIT INTERNACIONAL

Es tracta de compartir el debat i l'estudi de temes d'interès

Diputació de Barcelona

en les polítiques culturals del nostre país, amb persones provinents de la practica en altres països. És una forma de treball susceptible d'engatjar la cooperació d'organismes internacionals.

a1.10 .- ALTRES ACTIVITATS DE FORMACIÓ

Per encàrrec o conveni, en la línia general de preparació per al treball cultural.

És important destacar el paper de l'apartat de Formació en el Centre d'Estudis i Recursos Culturals com aglutinador d'opinió sobre els greus problemes de caire tècnic, acadèmic i polític que afecten la qualificació professional dels treballadors culturals i llur enquadrament en l'Administració.

Diputació de Barcelona

A2 - RECERCA

En molts sentits les activitats de recerca a "EL PATI" estan lligades a les formació, en un procés d'estimulació mútua que ha de formar part essencial de la dinamica del Centre.

Un Centre públic polivalent només pot incloure la recerca en la seva vessant aplicada i sovint lligada a programes de formació o assessorament. Tanmateix, la proximitat de "EL PATI" als problemes reals de la pràctica i la gestió cultural, permet pensar en la seva adequació per coordinar recursos i necessitats.

En primer lloc, fent de pont entre determinats esforços de recerca emanats de les Universitats tot canalitzant-los cap a les problemàtiques més punyents per al desenvolupament cultural del país.

En segon lloc, fent de pont entre els àmbits intel·lectuals i professionals per tal de reforçar les síntesis que sobre dinamica cultural es vagin fent arreu del país. Aquí s'hi podrien incloure determinades iniciatives que sota la forma de laboratoris de discussió s'han desenvolupat amb suport de la Diputació.

En tercer lloc, les iniciatives de recerca pròpies del Centre atenen a les necessitats d'anàlisi de la realitat sociològica i administrativa del desenvolupament cultural.

La concreció d'aquesta secció del Centre en una primera etapa, hauria de contemplar:

- a) La continuïtat dels laboratoris de recerca en la línia dels ja iniciats.
- b) El llançament d'un programa bianual de recerca cada any segons un pla establert d'objectius per un període de tres anys.
- c) El contacte permanent amb les iniciatives de recerca de les Universitats i d'altres Centres.

Diputació de Barcelona

A3 - ASSESSORAMENT

En la línia de coordinar necessitats i recursos, especialment en el disseny i planificació de projectes d'intervenció.

Part d'aquesta feina seria coberta pels equips d'assessors i col.laboradors en els programes de formació del propi Centre. D'altres serien referits a assessors externs.

En el natural decurs de les activitats, el Centre podria assumir tasques continuades d'assessorament de projectes per un període de 6 mesos fins un total de 3 intervencions cada any.

Altres assessoraments més puntuals s'haurien de poder referir al departament d'informació o tractar-se d'acord amb les possibilitats operatives de l'exercici en curs.

Entre les funcions regulars més significatives d'aquest servei hi ha la d'informar sobre les propostes de suport directe a projectes culturals (AMBIT D). Aquest àmbit compren les subvencions directes, els convenis amb altres fonts de finançament i les prestacions tècniques que s'ofereixen des del Centre d'Estudis i Recursos Culturals.

Diputació de Barcelona

B - INFORMACIÓ

Aquest àmbit inclou:

- 1- Banc d'informació
- 2- Centre de Documentació
- 3- "Espais Manning"-Divulgació

B1 -BANC D'INFORMACIÓ

Es preveu com un dels sectors més actius del servei. El seu objectiu és amagatzemar i lliurar diversos tipus de dades:

b1.1 .- GUIA GENERAL DE SERVEIS CULTURALS

En col.laboració amb altres bancs de dades, ha de poder fornir identificació i descripció sobre:

- Museus
- Arxius
- Biblioteques
- Instal.lacions estables de difusió cultural
- Cinemes especialitzats
- Editorials i publicacions sobre treball cultural
- Serveis de suport al desenvolupament cultural
- Serveis d'Administració
- Principals entitats culturals
- Informació de serveis culturals per poblacions
-

b1.2 .- SERVEI ESPECIAL D'INFORMACIÓ SOBRE DIFUSIÓ CULTURAL

- Espectacles
- agents

Diputació de Barcelona

- videos d'obra artística recent i susceptible d'incloure's en programacions corrents.

B1.3 .- INFORMACIÓ SOBRE INDÚSTRIES D'INFRAESTRUCTURA CULTURAL

- accessoris mòbils
- serveis audiovisuals
- infraestructura d'espectacles
- disseny
- especialistes de gestió
-

b1.4 .- DADES TÈCNIQUES PER A LA INICIACIÓ A TÈCNIQUES ARTÍSTIQUES I PROJECTES CULTURALS COMUNITARIS

- secció destinada especialment a monitors de tallers i organitzadors d'activitats puntuals, contenint informació sobre persones especialitzades en tècniques creatives, subministre de materials...
-

b1.5 .- Informació diversa sobre projectes i centres de recursos dins del país i a l'estranger.

b1.6 .- CONNEXIÓ INFORMÀTICA AMB ALTRES CENTRES DE DADES

Possibles connexions amb els PIC del Ministeri de Cultura i amb el banc de dades de Polítiques Culturals i Desenvolupament Cultural de UNESCO.

b1.7 .- Informació sobre les activitats del propi Centre i els programes corrents de cultura de la Diputació.

Diputació de Barcelona

B2 - DOCUMENTACIÓ

El servei de documentació representa el pulmó de molts dels sectors de "EL PATI". La seva aportació té un caràcter original en esdevenir el primer Centre especialitzat en la recollida, ordenació i lliurament de documents sobre Polítiques Culturals i Desenvolupament Cultural.

Les polítiques Culturals i el Desenvolupament Cultural formen un cos de fenòmens, processos i actuacions de diversos agents socials que contenen suficient homogeneïtat i delimitació conceptual per permetre una correcta catalogació i distribució.

Des del punt de vista de l'usuari, la demanda es pot classificar en tipus matisadament diferenciats.

- b2.1 .- El participant en els cursets, seminaris i sessions de divulgació generals del Centre.
- b2.2 .- Els investigadors del Centre o de nuclis externs.
- b2.3 .- Els responsables de serveis culturals, dissenyadors de projectes i gestors d'equipaments.
- b2.4 .- Treballadors d'altres àrees de serveis personals amb connexió a projectes d'estudi i recerca.
- b2.5 .- Treballadors culturals, que volen disposar de materials teòrics tant en la descripció i comentari de projectes com en el corpus teòric de les Ciències Humanes útil per a l'anàlisi cultural.

Les temàtiques s'han seleccionat segons l'índex de UNESCO amb les adequacions necessàries a la realitat catalana.

Els grans camps de classificació giren a l'entorn dels següents conceptes:

- . Cultura i Societat; el context de les ciències humanes.
- . El Desenvolupament Cultural, conceptes i escoles.
- . Anàlisi d'àmbits culturals específics; cultures tancades, sub-cultures, moviments socials...
- . Aspectes legislatius, administratius i econòmics del treball cultural.

Diputació de Barcelona

- . Anàlisi específic de sectors de la creació; mecanismes de creativitat en l'entorn comunitari.
- . Pedagogia de la Convivència, treball sòcio-educatiu.
- . Educació Permanent i Treball cultural.
- . Institucions per al treball cultural; El sector públic intern al país, agències estrangeres, sector públic internacional.
- . Cultural i Municipi.
- . Cultura i Procés Productiu.
- . Cultura i Noves Tecnologies.

Similarment, el Centre d'Estudis ha de poder oferir una disponibilitat per a la consulta de números actualitzats de les revistes més importants que fan referència al treball cultural, incloent publicacions científiques de les Ciències Socials i la recerca artística.

Donada l'escassetesa de materials en forma de llibre, molts dels documents manejats al Centre seran treballs no relligats, articles, ponències, resums, projectes, plànols, etc...

La informatització del Centre d'Estudis, incloent Biblioteca i Dociteca, forma part essencial de la seva configuració. En l'apartat anterior d'informació s'ha previst la connexió amb el banc de dades UNESCO i altres. La terminal del Centre de Documentació ha de poder disposar del mateix banc i, alhora, fer una funció emissora de dades.

Donat l'interès per vincular el Centre d'Estudis amb els altres àmbits de "EL PATI", és aconsellable crear algun tipus d'acreditació d'usuari que permeti una major identificació dels prestataris de llibres i documents, i un estímul cap a l'assistència a d'altres activitats.

Finalment, cal suggerir la possibilitat d'incloure en pressupost un conveni amb una agència especialitzada en reculls de premsa per tal

Diputació de Barcelona

d'obtenir la més àmplia sel.lecció hemeroteca sobre el tema del Desenvolupament Cultural.

La videoteca i les prestacions de material filmat o diapositivat, estarien similarmet en dipòsit al Centre d' Estudis.

Diputació de Barcelona

B3 - ESPAIS "EL PATI"

L'encapçalament amb el nom de "espais", d'aquest sector de "EL PATI" respon a la diversitat d'activitats que comprèn. Basicament es tractarà d'activitats complementàries a les d'altres sectors del complex, amb un caire obert al públic.

En les previsions actuals, el Centre pot arribar a comptar amb dos espais destinats a conferències, petites audicions, projeccions, demostracions de determinades tècniques expressives per al treball cultural, etc...

Tambè es compta amb una sala d'exposicions i els espais adjacents al Pati.

La necessitat d'aquests espais per a la divulgació i la demostració no solament és previsible a partir de l'activitat endògena del Centre sinó també a partir de les propostes que provindran de col·lectius que volen donar a conèixer serveis, tècniques i reflexions sobre l'entorn a l'acció cultural. En aquest sentit, els "Espais Manning" són un pont entre el món del treball de desenvolupament cultural i els nuclis de reflexió d'altres serveis personals, sectors d'intervenció social, administrativa i altres cossos professionals.

Donada la qualitat flexible d'aquests espais, és prematur anticipar un programa específic de treball. Es poden apuntar, però, algunes de les activitats que en diferents formes i graus, es trobaran en aquest programa.

- a) conferències-debats
- b) exposicions
- c) demostracions de tècniques per a la promoció creativa
- d) visionat de video

b3.1 .- CONFERÈNCIES-DEBATS

És l'espai propi per a la projecció exterior de l'Àrea de Cultura de la Diputació on s'hi han de poder desenvolupar sessions de caire públic que a més de les conferències convencionals puguin acollir plenaris de jornades, taules rodones, sessions especials de formació,

Diputació de Barcelona

presentacions de programes, conferències de premsa, etc.

És important preveure instal·lacions per a la traducció simultània.

b3.2 .- EXPOSICIONS

El modern llenguatge de les exposicions permet una altra forma de comunicació entre el Centre i els seus usuaris i el públic en general. L'exposició amb suport gràfic i audiovisual permet transmetre uns continguts que reclamen una consideració selectiva i amplemment il·lustrada. En el cas del treball cultural, això es pot exigir quan es tracti d'oferir durant un temps dilatat, mostra i explicació de temes com:

- referència d'equipaments i instal·lacions per a la cultura.
- compendis de campanyes i programes determinats dels quals cal mostrar imatge gràfica, resums estadístics, objectes, videos, etc...
- el resultat plàstic de treball realitzat en processos creatius comunitaris o en relació amb l'entorn local.
- materials d'interès per a la gestió cultural local o per a la innovació de tallers, espais per a la difusió, etc...
- l'obra de determinats artistes individuals d'interès especial per a la dinamització cultural.
-

b3.3 .- DEMOSTRACIÓ DE TÈCNIQUES PER A LA PROMOCIÓ CREATIVA

Un dels problemes que més sovint s'evidencien en les experiències dels responsables de l'acció cultural, és el de la innovació de recursos i de tècniques. Per a molts responsables de serveis culturals es percep com un problema l'estar al dia de l'oferta cultural tot obtenint una informació qualificada sobre les tendències renovadores. Això és particularment necessari en els camps de les arts escèniques, la dansa, els audiovisuals o la música. Cal un espai on les noves tendències en aquests camps siguin examinades per tal d'avaluar-ne

Diputació de Barcelona

llur rendibilitat potencial com eines de promoció creativa comunitària. Als "Espais Manning" s'obre la possibilitat de reunir i confrontar les necessitats del desenvolupament cultural de base amb les noves propostes de l'Art i la tecnologia.

D'aquesta confrontació n'ha de sortir una noció de les noves línies en la pedagogia de l'expressió, és a dir, les formes de posar a disposició de grups locals les noves eines creatives per tal d'incorporar-les als projectes de treball cultural.

L'exposició crítica de les noves tendències de l'Art sota el punt de mira de treball cultural pot retre un dels millors serveis del Centre que alhora atreu al seu entorn grups d'artistes que volen difondre les seves elaboracions.

Com exemples a incloure a un programa, poden citar-se els següents:

- tècniques d'iniciació al teatre, la dansa o la música.
- innovacions en el terreny dels "entorns", "performance", etc...
- mostres de treball audiovisual.
-

b3.4 .- VISIONAT DE VIDEO

Les especials condicions del visionat de video indueixen a la reserva d'un dels "Espais Manning" per a aquesta finalitat. Per una banda, hi ha la necessitat de visionats "a la carta" provinent de l'àmbit de la informació ressenyat en pàgines anteriors. Per altra banda hi ha determinades cintes originades en treballs del propi centre o programes de desenvolupament cultural arreu del país, que poden formar part d'una oferta permanent i renovable al costat de les ocasionalment es mostren en els altres "Espais Manning". Les característiques d'aquesta sala són les habituals del visionat de video amb una capacitat mínima per 20 persones.

Diputació de Barcelona

B4 -PUBLICACIONS-BUTLLETÍ

A més del paper que generi el Centre d'Estudis i Recursos Culturals sobre les seves activitats específiques, es fa necessari anticipar la presència de diversos tipus de publicacions sota diferents formats i abast de distribució.

Donat el cost i la complexitat dels processos editorials no és prudent suggerir un programa ampli de publicacions que per altra banda podria superposar-se a altres projectes existents. Tanmateix és previsible que en una primera etapa es plantegin com imprescindibles tres tipus de publicacions:

b4.1 .- Apunts de treball per a l'àmbit de formació en format simple, que haurien de poder distribuir-se selectivament a persones interessades en mantenir un contacte amb la reflexió sobre els temes tractats.

b4.2 .- Butlletí de contacte entre els usuaris del Centre i els treballadors culturals en general. D'aparició bimensual en l'etapa inicial ha de poder cobrir una comesa bàsicament informativa sobre:

- actualitat jurídica, econòmica i institucional que afecti en grans línies el desenvolupament cultural al país.
- programes d'acció cultural d'interès especial per la seva envergadura i/o originalitat.
- programes de formació, publicacions i recursos per al treball cultural.
- informació de les activitats del Centre.
-

b4.3 .- Monografies

Temes teòrics i descripcions de programes en format de llibre lleuger en edició econòmica, en la línia dels ja publicats sota l'encapçalament de "INTERACCIÓ 84".

Diputació de Barcelona

C - DIFUSIÓ CULTURAL

Aquest apartat és reduït en la descripció actual car es fonamenta en la continuació i renovació de les campanyes ja iniciades per l'Àrea de Cultura de la Diputació. Tanmateix és necessari considerar-lo com peça fonamental del Centre d'Estudis i Recursos Culturals donat l'èxit de les prestacions que fins ara ha donat tot acumulant una experiència insubstituïble. Per altra banda, és important d'integrar aquest servei als que es proposen de nova creació en la mesura que al seu aparell funcional ja existent cal afegir tot un component d'avaluació, seguiment i de planificació de noves línies, contemplat en els nous serveis.

Resumidament l'àmbit de Difusió Cultural del Centre, comprèn els següents apartats:

C1- ESCENA I MÚSICA A L'ABAST

- gestió de les campanyes iniciades el 1983
- redefinició parcial de l'oferta tant pel que fa als aspectes canviants d'aquesta com a l'adequació a la demanda dels municipis
- planificació d'una distribució complementària que contempli el finançament de circuits autònoms

C2- DIFUSIÓ D'ALTRES PRODUCTES CULTURALS

A l'oferta actual de "ESCENA I MÚSICA A L'ABAST" cal afegir-hi nous productes culturals que signifiquin una millora general de la qualitat i varietat de l'àmbit i alhora comprenguin elements de promoció cultural al marge de l'espectacle;

Diputació de Barcelona

- cinema
- exposicions
- projectes d'entornament (murals urbans, etc...)
- conferències
- video
- (veure les "carpetes" sobre oferta i normativa de les campanyes a L'ABAST del Servei de Cultura)

En aquesta línia cal considerar com part essencial de la renovació de la difusió cultural, l'establiment d'acords i convenis amb entitats que presenten ja propostes de difusió pre-elaborades amb les que és possible dissenyar campanyes especials.

Els "nous productes" a incorporar a l'oferta existent de "Escena i Música a l'Abast" podran beneficiar-se igualment de l'existència de circuits amb uns punts autònoms de creixement capacitat programadora pròpia.

C3- INTERVENCIÓ EN ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ

La moderna estimulació de la difusió cultural passa també per donar-hi suport des dels mitjans de comunicació en base a premsa, ràdio i TV.

- incidint en determinats espais amb capacitat per divulgar l'oferta programada
- creant espais nous d'abast comarcal i multicomarcal que tinguin per objecte la sensibilització pública cap al cosum cultural.

Diputació de Barcelona

D - SUPORT DIRECTE A PROJECTES CULTURALS

Aquest àmbit també es troba ressenyat aquí de manera limitada car és ja objecte preferencial d'atenció de l'Àrea de Cultura.

Compren tres tipus d'actuació general:

D1 - SUBVENCIONS

En les línies i criteris ja experimentats, comprèn la planificació, gestió i seguiment dels ajuts territorials, municipals i monogràfics.

La integració d'aquest àmbit en el Centre d'Estudis permet aprofundir en la informació i referenciació dels projectes presentats en informes elaborats per altres àmbits. La integració permet també l'elaboració de noves propostes per a la planificació de nous sistemes de subvenció que s'adequin a la modernització dels ajuts directes de caracter economic.

D2 - CONCERTACIÓ AMB FONTS ESPECIALS DE FINANCAMENT.

La necessitat d'incrementar els recursos per a l'acció cultural local i la d'apropar altres sectors de la vida economica a la vida cultural del país, propicien la pràctica de formules de finançament mixte; Corporació Local, Diputació i tercers cooperadors en funció de determinats projectes d'interes general. En aquest camp és particularment important obrir un espai de cooperació amb la indústria i les entitats financeres de caracter supra-municipal per a qui creix l'interès per la inversió cultural alhora que es troben desproveïdes d'aparell especialitzat que elabori projectes i en garanteixi l'execució.

Aquesta línia de treball és objecte d'elaboració en document a part.

D3 - PRESTACIONS TECNiques

També en la línia de les ja realitzades en els darrers anys, s'enmarquen en el que anomenem "Suport Directe a Projectes Culturals".

Diputació de Barcelona

Comprenen prestacions de materials en cessió a Ajuntaments:

- Megafonia i sonorització
- Enllumenat per a espectacles i actes públics
- Accesoris de sonorització i enllumenat

El desenvolupament d'aquest servei ha de partir d'un estudi de la seva adequació a les noves necessitats analitzant:

- a) el seu abast tècnic
- b) el seu abast territorial
- c) la relació amb les altres prestacions del Centre

Aquesta anàlisi s'ha de fer en relació a les prestacions ja realitzades i a una exploració de la demanda futura.

Al mateix temps cal considerar la inclusió de noves prestacions:

- editatge de video
- materials per a exposicions
- instal.lacions provisionals per a espectacles
-

D4- EQUIPAMENTS

Tot i que el suport a la creació o rehabilitació d'equipaments per a l'acció cultural no correpon directament a la gestió del Centre d'Estudis i Recursos Culturals, hi ha una clara centralitat de les questions relatives als equipaments en el debat sobre política cultural local. Per aquesta raó es creu oportú indicar la necessitat d'un àmbit específic dins del Centre a l'apartat d'equipaments. Aquesta atenció pren dues funcions bàsiques:

- Assessorament per atendre les demandes d'orientació en la creació o reforma d'instal.lacions culturals estables o mòbils.

Diputació de Barcelona

- Contribuir a l'elaboració d'un pla d'equipaments segons les directrius acordades interinstitucionalment.

La complexitat tècnica i la necessària intervenció d'especialistes; arquitectes, dissenyadors, urbanistes... exigeix la presència d'un gabinet interdisciplinari que doni resposta als problemes tècnics i socio-educatius dels espais comunitaris per a la cultural.